

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PC1080

[Total No. of Pages : 4

[6315]-414

T.Y.B.Com.

365 (i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - II
(2019 Pattern) (Semester - VI)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks. (Attempt any 5 out of 6) [5]

- i) The _____ dispute have negative impact on industrial production.
(Natural, Industrial, Agricultural, Educational)
- ii) The companies established by the farmers are called _____.
(FPO, SSO, FNO, IPO)
- iii) The main cause of increasing agricultural labor in India is _____.
(Over polulation, less agricultural productivity, Low level of Income, High standard of living)
- iv) MGNREGA is a Scheme adopted for _____ in India.
(Entrepreneurs, Small Farmers, Artisans, Unemployed labor)
- v) The Covid-19 have _____ impact on agriculture sector in India.
(Positive, Negative, Sectorial, Cyclical)
- vi) Maharashtra Industrial Policy was passed in _____.
(2001, 2005, 2019, 2023)

P.T.O.

B) Match the following [5]

i) A Company owned by Farmers	a) 2011
ii) National manufacturing Policy	b) FPO
iii) Low wages	c) Diversification of agriculture
iv) Multiple cropping pattern	d) Agricultural labor
v) Innovative Industrial Concept	e) Start-up

Q2) Write a short note (Any 2 out of 4) [10]

- a) Status of Agricultural labor
- b) Causes of Industrial Conflict
- c) Make in India
- d) Impact of Covid-19 Pandemic on Agricultural Sector

Q3) a) Explain the need of Farmers producer company [8]

b) Write a detail note on impact of climate change on Indian agriculture [7]

Q4) a) Explain in detail the problems of agriculture labor in India [8]

b) Describe the types of Agricultural labor [7]

Total No. of Questions : 4]

PC1080

[6315]-414

T.Y.B.Com.

365 (i) : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL ECONOMICS - II
(2019 Pattern) (Semester - VI)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5)

[5]

- i) संघर्ष औद्योगिक उत्पादनावर नकारात्मक प्रभाव पडतो.
(नैसर्गिक, औद्योगिक, कृषी, शैक्षणिक)
- ii) शेतकऱ्यांनी स्थापन केलेल्या कंपनीस असे म्हणतात.
(FPO, SSO, FNO, IPO)
- iii) भारतातील शेतमजुरांच्या वाढत्या संख्येस हे कारण कारणीभूत आहे.
(अतिरिक्त लोकसंख्या, अल्प कृषि उत्पादकता, अल्प उत्पन्न पातळी, उच्च राहणीमान दर्जा)
- iv) भारतामध्ये MGNREGA ही योजना प्रामुख्याने साठी राबविण्यात येते.
(संयोजक, लघु शेतकरी, कारागीर, बेरोजगार मजूर)
- v) कोविड -19 चा भारतीय कृषि क्षेत्रावर प्रभाव पडलेला येते.
(सकारात्मक, नकारात्मक, क्षेत्रीय, चक्रीय)
- vi) महाराष्ट्र औद्योगिक धोरण मध्ये संमत करण्यात आले.
(2001, 2005, 2019, 2023)

ब) योग्य जोड्या लावा. [5]

i) शेतकऱ्यांच्या मालकीची कंपनी	अ) 2011
ii) राष्ट्रीय विनिर्माण धोरण	ब) FPO
iii) अल्प वेतन	क) कृषी विविधिकरण
iv) बहू पीक प्रवृत्ती	ड) कृषी मजूर
v) नावीन्यपूर्ण औद्योगिक संकल्पना	इ) स्टार्ट अप

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) शेतमजुरांची सद्यस्थिती
- ब) औद्योगिक संघर्षाची कारणे
- क) मेक इन इंडिया
- ड) कोविड - 19 चा भारतीय कृषि क्षेत्रावरील परिणाम

प्र.3) अ) शेतकरी उत्पादक कंपन्यांची गरज स्पष्ट करा. [8]

ब) हवामान बदलाचा भारतीय कृषि क्षेत्रावरील परिणाम यावर टीप लिहा. [7]

प्र.4) अ) भारतातील शेतमजुरांच्या समस्या सविस्तरपणे स्पष्ट करा. [8]

ब) शेतमजुरांचे प्रकार स्पष्ट करा. [7]

